

จดหมายข่าว

พิทักษ์สิ่งแวดล้อม

ร.ยง

Rayong Environmental Protection Newsletters

ฉบับที่ 2 ปีที่ 2 เดือนเมษายน - มิถุนายน 2552

3

“การบังคับใช้กฎหมายกับการจัดการสิ่งแวดล้อม”
และ “Trends in Environmental Health and Research”

4

การแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้ง และฟังกลบกากของเสียอุตสาหกรรม
บริเวณชุมชนมาบตา อำเภอฟันนาคม จังหวัดระยอง

5

สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม
ในพื้นที่มาบตาพุด

6

สถานการณ์คุณภาพน้ำพิวดิน

อย่างเข้าหน้าร้อน อากาศก็แสนจะร้อน แต่ร้อนยังไงถ้าคนเราทำตัว
ทำใจไม่ให้อุ่นตามอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปก็อยู่กันได้อย่างสบายๆ หันหน้าไปทาง
ไหนถ้าเจอแต่รอยยิ้ม คนไทยมีน้ำใจต่อกัน สังคมไทยก็คงจะน่าอยู่ตลอดไป
จดหมายข่าวพิทักษ์สิ่งแวดล้อมระยะของฉบับนี้ก็เช่นเคย ได้นำเรื่องราวและ
สาระดีๆ มาฝากผู้อ่านให้ได้สัมผัสกับประเด็นน่าสนใจ พบกับการแก้ไข
ปัญหาการลักลอบทิ้งและฝังกลบกากของเสียอุตสาหกรรมบริเวณชุมชนนาบ
ข้าว อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดระยอง สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมใน
พื้นที่มาบตาพุด อีกทั้งบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสัมมนา
การมีส่วนร่วมของประชาชน เรื่อง “การบังคับใช้กฎหมายกับการจัดการสิ่ง
แวดล้อม” สัมมนาวิชาการเรื่อง “Trends in Environmental Health and
Research” หวังว่าใครที่กำลังรอคอยจดหมายข่าวฉบับนี้อยู่ คงได้รับข้อมูล
ข่าวสารกันอย่างเต็มที่ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทุกคนจะยังคงติดตาม
จดหมายข่าวพิทักษ์สิ่งแวดล้อมระยะของฉบับต่อไป

เพิ่มความรู้ใหม่ พร้อมให้บริการข้อมูลข่าวสาร

กรมควบคุมมลพิษ เปิดช่องทางให้บริการข้อมูลข่าวสารและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผ่านศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
ชั้น 1 อาคารกรมควบคุมมลพิษ เลขที่ 92 ซ.พหลโยธิน 7 เขตพญาไท กรุงเทพฯ โทร 0 2298 2024 โทรสาร 0 2298 2002
www.pcd.go.th และสายด่วน 1650 แจ้งเหตุอุบัติภัยฉุกเฉินหรืออุบัติภัยสารเคมีและเรื่องราวร้องทุกข์ หรือแสดงความคิดเห็น ผ่านตู้ ปณ. 33 สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ

ที่ปรึกษา

ดร.สุพัฒน์	หวังวงศ์วัฒนา	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นางมิ่งขวัญ	วิชยารังสฤษดิ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
นายวรศาสน์	อภัยพงษ์	รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

บรรณาธิการ

ดร.วิจารณ์	สีมาฉายา	ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพอากาศและเสียง
------------	----------	---

กองบรรณาธิการ

นางสาวจกกล	ศรีไชย	ดร.ชยาวิร	หวังเจริญรุ่ง
นางสาวจิรภา	ห้องสวัสดิ์	นางสาวเกศินี	อนุะพานัก
นางสาวปริเมษ	เจริญพคุณ	นายธีระพล	ติษยาธิคม
นางสาววรารรณ	เฉลิมไธสง	นางสาวสุวิชา	กัลยาณมิตร
นายธานี	จารุณัฐ	นายนิช	คงเพชร

ดำเนินการโดย

ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม
กรมควบคุมมลพิษ 92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

สัมมนาการมีส่วนร่วมของประชาชน เรื่อง “การบังคับใช้กฎหมายกับการจัดการสิ่งแวดล้อม”

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสภาพนาถความ ได้จัดสัมมนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม และสามารถพัฒนาองค์ความรู้จนก่อเกิดเป็นเครือข่ายภาคประชาสังคมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเฝ้าระวังป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน ณ ห้องสรัยสุวรรณ โรงแรมสตาร์ จังหวัดระยอง ในวันที่ 23 มิถุนายน 2552 โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน 285 คน ประกอบด้วย สมาชิกวุฒิสภา หน่วยงานราชการในพื้นที่จังหวัดระยอง ได้แก่ จังหวัดระยอง สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการส่วนกลาง ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 8 และ 13 สภาพนาถความ ตัวแทนผู้ประกอบการ ตัวแทนชุมชนในเทศบาลมาบตาพุด 31 ชุมชน ผู้สนใจในพื้นที่ และสื่อมวลชน โดยมี นายสุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย ประธานคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานเปิดการสัมมนา โดยมีวิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้ง ดร.วีรพงศ์ ไชยเพิ่ม รองผู้ว่าการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นายสุทธิ อัญชาชัย ผู้ประสานงานเครือข่ายประชาชนภาคตะวันออก กรมควบคุมมลพิษ ดร.วิจารณ์ สิมาฉายา และ ผอ.รังสรรค์ ปิ่นทองผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมี ผอ.สุรัชย์ แสงทักษิณ ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 ชลบุรี เป็นผู้ดำเนินรายการ

สัมมนาวิชาการ เรื่อง “Trends in Environmental Health and Research”

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม พิชัยวิทยาและการบริหารจัดการสารเคมี สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ได้จัดสัมมนาวิชาการเรื่อง “Trends in Environmental Health and Research” ในระหว่างวันที่ 27-28 มิถุนายน 2552 ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย และสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ซึ่งในการสัมมนาได้มีการประชุมโต๊ะกลมในหัวข้อ ปัญหามลพิษในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และได้มีการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยระดมความเห็นจากอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหามลพิษในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดและการแก้ไข จากผลการสัมมนาได้มีการเสนอให้มีการทำงานและแก้ไขปัญหาในพื้นที่แบบภาคีเครือข่ายโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและให้มืองค์กรกลางในการประสานงานหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพมากขึ้น

การแก้ไขปัญหาการลักลอบทิ้ง และฝังกลบกากของเสียอุตสาหกรรม บริเวณชุมชนมาบข่า อำเภอฟัตนาคันธมาชัย จังหวัดระยอง

เมื่อฉบับที่แล้ว ฉบับที่ 1 ปีที่ 2 เดือนมกราคม - มีนาคม 2552 ได้กล่าวถึงการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการขยะมูลฝอยและกากของเสีย โดยเฉพาะการลักลอบทิ้งและฝังกลบกากของเสียอุตสาหกรรม บริเวณชุมชนมาบข่า อำเภอฟัตนาคันธมาชัย จังหวัดระยอง ซึ่งได้เกริ่นบ้างแล้วบางส่วน ฉบับนี้จะขอกล่าวถึงรายละเอียดของการดำเนินการ การขุดรื้อ ขนส่ง เก็บรวบรวมและกำจัดกากอุตสาหกรรมในพื้นที่ดังกล่าวตั้งแต่เริ่มต้นจนดำเนินการแล้วเสร็จ โดยกรมควบคุมมลพิษได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกำกับดูแลการดำเนินการขุดรื้อและขนย้าย และกำจัดกากของเสียอุตสาหกรรมร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง เจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และตัวแทนชาวบ้านชุมชนมาบข่า โดยควบคุมการดำเนินการขุดรื้อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของงานและร่วมเก็บหลักฐานเพิ่มเติมจากบริเวณที่ขุดรื้อกากอุตสาหกรรม เพื่อใช้ในการประกอบการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดกฎหมาย

ความเดิม

สืบเนื่องจากมติคณะทำงานเพื่อร่วมมือด้านการจัดการกากอุตสาหกรรม เมื่อการประชุมครั้งที่ 4-3/2551 เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2551 ที่ประชุมได้เห็นชอบในหลักการของแผนการดำเนินงานขุดรื้อ ขนส่ง เก็บรวบรวมและกำจัดกากอุตสาหกรรมที่ถูกลักลอบทิ้งและฝังกลบบริเวณชุมชนมาบข่ากึ่งอำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง และเร่งรัดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของกากอุตสาหกรรมสู่สิ่งแวดล้อม โดยมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษ และกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการร่วมคณะทำงานฯ จัดทำขอบเขตการดำเนินงาน (TOR) สำหรับการขุดรื้อ ขนส่ง เก็บรวบรวมและกำจัดกากอุตสาหกรรม และให้เร่งดำเนินการจัดจ้างบริษัทกำจัดกากของเสียอุตสาหกรรม ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการรับกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 และตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 เพื่อดำเนินการขุดรื้อ ขนส่ง และกำจัดกากอุตสาหกรรมตามแผนการดำเนินงาน ซึ่งจังหวัดระยองได้ดำเนินการจ้างบริษัทเบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด เป็นผู้ดำเนินงานดังกล่าว ในระหว่างวันที่ 17 - 20 กุมภาพันธ์ 2552 โดยมีสาระสำคัญของการดำเนินการดังนี้

การดำเนินการ

1. การดำเนินการขุดรื้อ ขนส่งและกำจัดกากอุตสาหกรรม บริษัทรับกำจัดกากของเสียดังกล่าวได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม และการดำเนินการได้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

2. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกันสุ่มเก็บตัวอย่างกากอุตสาหกรรมและดินปนเปื้อน ที่ระดับความลึกต่างๆ ได้แก่ ระดับผิวดินและที่ระดับความลึก 1.5 เมตร และ 4 เมตร ตามลำดับ เพื่อติดตามตรวจและประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นการเก็บหลักฐานเพิ่มเติมจากบริเวณที่ขุดรื้อกากอุตสาหกรรม เพื่อใช้ในการประกอบหลักฐานการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดกฎหมาย

3. การดำเนินการขุดรื้อและขนย้าย เริ่มดำเนินการในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 12.00 น. โดยขนย้ายกากได้จำนวน 13 คัน บรรทุก-พ่วง รวมน้ำหนัก 351.91 ตัน และได้มีการขนย้ายหน้าดินในส่วนที่ไม่ปนเปื้อนไปด้วยส่วนหนึ่ง วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 เริ่มดำเนินการขุดรื้อและขนย้ายตั้งแต่ เวลา 9.00 - 15.00 น. จำนวน 19 คัน บรรทุก-พ่วง รวมน้ำหนัก 437.17 ตัน และยังมีพื้นที่ที่ยังไม่ได้ขุดรื้ออีกประมาณ 1 ใน 4 ของพื้นที่ทั้งหมด ประธานชุมชนและชาวบ้านในชุมชนมาบข่าเกรงว่า บริษัทฯ จะไม่ดำเนินการในส่วนที่เกินกำหนดจากสัญญาจ้าง (บริษัทฯ ทำสัญญากับจังหวัดระยองในการขุดรื้อ ขนย้าย และกำจัด ตามข้อกำหนดการดำเนินงานระบุไว้จำนวน 800 ตัน) จึงได้มีการทำบันทึกข้อตกลงและเหตุผลความจำเป็น ส่งให้จังหวัดระยองรับทราบและพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป โดยในเบื้องต้นบริษัทฯ ได้รับหลักการในการดำเนินการให้แล้วเสร็จ ดังนั้น เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2552 บริษัทฯจึงเริ่มดำเนินการขุดรื้อและขนย้ายส่วนที่เหลืออีกจำนวน 17 คัน บรรทุก-พ่วง คิดเป็นน้ำหนัก 403.92 ตัน ซึ่งเมื่อรวมกับส่วนที่ขุดไปแล้วเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2552 รวมเป็น 841.09 ตัน และมีการเก็บตัวอย่างดินก้นหลุมเพื่อตรวจหาการปนเปื้อนของสารพิษเพิ่มเติม โดยมีการตรวจวัดสารกลุ่มโลหะหนักตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. 2548 เช่น อาร์เซนิก แคดเมียม โครเมียม ทองแดง คลอไรด์ เหล็ก ตะกั่ว แมงกานีส โปรท นิกเกิล แอนติโมนี ซีลีเนียม สังกะสี และความเป็นกรด-ด่าง โดยผลการตรวจวัดไม่พบ

ค่าการปนเปื้อนแต่อย่างใด คณะกรรมการกำกับดูแลการจ้าง จึงได้ให้บริษัทฯ ดำเนินการปิดหลุม วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2552 โดยนำปูนขาวโรยที่ก้นหลุมและด้านข้างหลุม ก่อนขนย้ายดินใหม่มาถมที่ให้มีสภาพพื้นที่เช่นเดิมจนแล้วเสร็จ

4. กำจัดกากอุตสาหกรรมที่ขนส่งตามข้อ 3 ด้วยวิธีการทำลายฤทธิ์ ปรับเสถียร และฝังกลบแบบปลอดภัย (Secure landfill) ทั้งนี้รวมถึงการกำจัดกากอุตสาหกรรมที่ได้ขุดรื้อ อายัดและเก็บไว้

เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดเมื่อครั้งตรวจสอบการ
ลักลอบทิ้งฯ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551

5. ในระหว่างการดำเนินงานตามข้อ 1 - 4 บริษัทได้ถ่ายทอดวิทัศน์ เพื่อบันทึกรายละเอียดขั้นตอนดำเนินงาน ตั้งแต่ขั้นตอนการซื้อ การขนส่ง การกำจัด การเก็บหลักฐานเพิ่มเติม และการดำเนินการวิเคราะห์คุณภาพของกากของเสียทางเคมีและกายภาพ จากห้องปฏิบัติการ รวมทั้งขั้นตอนการปรับสภาพพื้นที่ภายหลังการขุดย้ายกากอุตสาหกรรมเรียบร้อยแล้ว

การดำเนินการชุดข้อ ขนส่งและกำจัดกากอุตสาหกรรมครั้งนี้ ได้มีมาตรการแก้ไขและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการ ซึ่งอาจจะเกิดผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้ โดยมาตรการฯประกอบด้วย ผลกระทบ

พบด้านอากาศและเสียง ผลกระทบด้านคุณภาพน้ำ ผลกระทบการคมนาคมและการจราจร และด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ซึ่งการดำเนินการในครั้งนี้ก็ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

กรมควบคุมมลพิษ โทร 0 2298 2435-38 โทรสาร 0 2298 2425
<http://www.pcd.go.th> กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
<http://www.monre.go.th>

สถานการณ์
คุณภาพสิ่งแวดล้อม
ในพื้นที่มาบตาพุด

ด้านอากาศ

[illegible]

สถานการณ์ คุณภาพน้ำผิวดิน

กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองสาธารณะในพื้นที่มาบตาพุด และพื้นที่ใกล้เคียง โดยเก็บตัวอย่างน้ำ 4 ครั้ง/ปี มีสถานีตรวจวัด 21 สถานี ครอบคลุมพื้นที่ 9 คลอง ได้แก่ คลองชากหมาก คลองน้ำหนู คลองห้วยใหญ่ คลองตากวน คลองหลอด คลองน้ำซา คลองบางเบ็ด คลองบางกะรุณ และคลองพูน

- คลองสาธารณะส่วนใหญ่มีการรับน้ำทั้งจากชุมชน พบการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดและแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์มสูง

- คลองที่รับน้ำทั้งจากอุตสาหกรรม พบปริมาณของแข็งละลายน้ำ (TDS) สูง

- การปนเปื้อนของโลหะหนัก พบว่า บางสถานีมีค่าทองแดง สารหนู และ แมงกานีส เกินค่ามาตรฐานเล็กน้อย

หมายเหตุ : สารหนู และแมงกานีส เป็นแร่ธาตุที่พบมากในดิน และปนเปื้อนในแหล่งน้ำตามลักษณะสภาพพื้นที่ของประเทศไทยอยู่แล้ว

สถานการณ์คุณภาพน้ำทะเล ตะกอนดิน และสัตว์น้ำ

กรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล ตะกอนดิน และเนื้อเยื่อสัตว์น้ำ จากบริเวณที่มีการระบายน้ำทั้งจากฝั่งลงสู่ทะเลในพื้นที่ โดยรอบนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และพื้นที่ใกล้เคียงจังหวัดระยอง โดยมีสถานีเก็บตัวอย่างน้ำ

ทะเล 23 สถานี ตะกอนดิน 8 สถานี พารามิเตอร์ที่วิเคราะห์ประกอบด้วย โลหะหนัก แบคทีเรีย สารอาหาร และปิโตรเลียม ในปี 2551 พบว่า มีการตรวจพบพารามิเตอร์ต่างๆ

1.คุณภาพน้ำทะเล มีพารามิเตอร์ที่สูงเกินมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลในบางสถานี (ตารางด้านล่าง)

2.คุณภาพตะกอนดิน มีพารามิเตอร์ที่สูงเกินค่าที่แนะนำของประเทศไทยในบางสถานี ได้แก่

- ปรอท (Hg) ตรวจพบตั้งแต่ ก.พ. ถึง ธ.ค.51 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

- สังกะสี (Zn) ตรวจพบตั้งแต่ ก.พ. ถึง ธ.ค.51 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

- สารหนู (As) ตรวจพบตั้งแต่ ก.พ. ถึง ธ.ค.51 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

3.ปริมาณโลหะหนักในเนื้อเยื่อสัตว์น้ำ มีพารามิเตอร์ที่สูงเกินมาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนของกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- สารหนูอินทรีย์ (Organic As) ตรวจพบในเนื้อเยื่อปูทะเล และหอยจอบ ตั้งแต่ตรวจพบตั้งแต่ ก.พ. ถึง ก.ค 51 และมีแนวโน้มลดลง

แนวโน้มลดลง	แนวโน้มเพิ่มขึ้น
- ไนเตรต (NO3-N) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)	- ปริมาณออกซิเจนที่ละลาย (DO) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)
- แอมโมเนีย รูปที่ไม่มีไอออน (Unionized NH3) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)	- ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)
- ฟอสเฟต (PO4-P) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)	- ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)
- ปรอท (Hg) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)	- ทองแดง (Cu) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)
- ตะกั่ว (Pb) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)	- ปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอน (TPH) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)
- สารหนู (As) ตะกั่ว (Pb) (ก.พ. ถึง ธ.ค.51)	

สถานการณ์การจัดการน้ำเสียชุมชน

กรมควบคุมมลพิษและเทศบาลเมืองมาบตาพุด ได้ร่วมกันสำรวจการจัดการน้ำเสียในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด และได้จัดทำรายงานการสำรวจการจัดการน้ำเสียชุมชนเบื้องต้นของเทศบาลเมืองมาบตาพุด ซึ่งมาตรการต่างๆ ในการจัดการน้ำเสียชุมชนได้ถูกผลักดันไปสู่แผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษในพื้นที่จังหวัดระยอง พ.ศ. 2550 - 2554 มีโครงการดังนี้

- โครงการก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสียจากคลองซากอ้อย (ตลาดมาบตาพุด) และซอยวุฒินันท์ (ตลาดโสมณ) เข้าสู่ท่อรวบรวมถนนสุขุมวิทในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด
- โครงการปรับปรุงระบบควบคุมการทำงานของระบบสูบน้ำเสียและบำบัดน้ำเสีย
- โครงการขยายระบบระบายน้ำและระบบ รวบรวมน้ำเสียในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด
- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบคุณภาพน้ำ และการตรวจสอบประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน
- โครงการการก่อสร้างและต่อเชื่อมท่อจากบ้านเรือนเข้าระบบรวบรวมน้ำเสีย

คุณภาพน้ำบาดาลและน้ำบ่อตื้น

กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำจากบ่อน้ำใต้ดินในพื้นที่ 31 ชุมชนโดยรอบนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด และพื้นที่ใกล้เคียงในจังหวัดระยอง ตลอดปี 2551 จำนวนรวมทั้งสิ้น 81 บ่อ โดยแบ่งเป็นบ่อน้ำบาดาล 40 บ่อ และ

น้ำบ่อตื้น 41 บ่อ ซึ่งสารมลพิษที่วิเคราะห์เพื่อทำการเฝ้าระวังประกอบด้วย โลหะหนัก 10 ชนิด และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) 16 ชนิด เทียบกับค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 20 (พ.ศ. 2543) และมาตรฐานคุณภาพน้ำบาดาลเพื่อการบริโภค

ผลการตรวจสอบได้แสดงว่า ในน้ำบ่อตื้นมีสารมลพิษที่มีค่าเกินมาตรฐาน 10 ชนิด โดยแบ่งเป็นโลหะหนัก 7 ชนิด ได้แก่ สารหนู เหล็ก แมงกานีส ตะกั่ว นิกเกิล ซีลีเนียม และปรอท และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) 3 ชนิด ได้แก่ ไคคลอโรมีเทน 1,2-ไดคลอโรอีเทน และคาร์บอนเตตระคลอไรด์

สารมลพิษดังกล่าวมีแนวโน้มความเข้มข้นลดลงตามลำดับ (ในปี 2551) และในน้ำบาดาล มีสารมลพิษที่มีค่าเกินมาตรฐาน 9 ชนิด โดยแบ่งเป็นโลหะหนัก 5 ชนิด ได้แก่ เหล็ก แมงกานีส ตะกั่ว สังกะสี และสารหนู และสาร VOCs 4 ชนิด ได้แก่ ไวนิลคลอไรด์ โมโนเมอร์ 1,2-ไดคลอโรอีเทน เบนซีน และไดคลอโรมีเทน

ซึ่งจากการตรวจวัดในปี 2551 พบว่า คุณภาพน้ำบาดาลโดยส่วนใหญ่มีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลงไปจากผลการตรวจวัดในปี 2550

หมายเหตุ : สารหนู เหล็ก สังกะสี และแมงกานีส เป็นแร่ธาตุที่พบมากในดิน และปนเปื้อนในแหล่งน้ำตามลักษณะสภาพพื้นที่ของประเทศไทยอยู่แล้ว

การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและบำบัดมลพิษ

การประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2552 ได้มีมติให้ประกาศพื้นที่เทศบาลเมืองมาบตาพุด และบริเวณใกล้เคียงเป็นเขตควบคุมมลพิษ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในท้องที่ที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษจัดทำแผนปฏิบัติการ เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และดำเนินการตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ต่อมาคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้ออกประกาศฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2552) ลงวันที่ 30 เมษายน 2552 กำหนดให้ท้องที่เขตตำบลมาบตาพุด ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระ และตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยองทั้งตำบล ตำบลมาบตาพุด อำเภอเนินกุ่มพัฒนา จังหวัดระยองทั้งตำบล และตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยองทั้งตำบล รวมทั้งพื้นที่ทะเลภายในแนวเขตเป็นเขตควบคุมมลพิษ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 126 ตอนพิเศษ 65 ง วันที่ 1 พฤษภาคม 2552

ขั้นตอนประกาศเขตควบคุมมลพิษ

เจ้าพนักงานท้องถิ่น จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษเสนอรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด (มาตรา 60*)

ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดภายใน 120 วัน เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (มาตรา 37*)

หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ทำ ผู้ว่าราชการจังหวัดทำแทนได้ เมื่อแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นและคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (มาตรา 63*)

พื้นที่เขตควบคุมมลพิษอาจใช้มาตรการแตกต่างจากพื้นที่ทั่วไป ดังนี้

ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดเข้มงวดกว่ามาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา 55* (มาตรา 58*)

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เข้มงวดกว่าเป็นพิเศษได้ (มาตรา 33*)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีสามารถกำหนดมาตรการคุ้มครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างได้ (มาตรา 45)

เรียน

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ไปรษณีย์สามเสนใน

ติดต่อขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมและสมัครสมาชิกจดหมายข่าวฯ ได้ที่
กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร 0 2298 2082-4 โทรสาร 0 2298 2085 www.pcd.go.th